

at kunne virke kraftigt i alle Retninger, have Former, hvorunder det kan virke, og det er kun Formerne for det kirkelige Liv, hvorom vi her have at tale. Om ikke det indre Liv er tilstede paa en saadan Maade, som man kunde ønske det, gjør man dog Regning paa, at det efterhaanden vil komme tilstede; ingen Lovgivning kan skaffe det tilstede; man kan, naar Elementer dertil ere forhaanden, skaffe gode Former tilstede for dets Udvikling. Det er altsaa det, jeg vil gjøre opmærksom paa, at naar man taler om Formerne, bør man ikke binde dem til noget Ushyldigt, men til noget Shyldigt, som kan blive et Udtryk for det Ushyldige, man har for Die. — Der staaer i Grundlovens § 82, at Ingen er pligtig at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen; jeg mener derfor, at man istedetfor „fuld Afgang til Kirkens Goder“ kunde sige „Enhver, som yder personlige Bidrag til Gudsdyrkelsen“. Der har ikke noget Bidrag, er det, fordi han ikke anseer sig for at være Medlem af Kirken; og yder han noget, er det Beviis for, at han anseer sig som Medlem af Kirken. Det kan man tage og føle paa og forstaae. Enhver Sognepræst kan oplyse dem, der skulle udfylde Valglisten om, hvilke Medlemmer af Sognet der have ydet deres personlige Bidrag i det sidste Aar, og det forekommer mig at være det eneste Beviis, man bør fordrø af den Bedkommende med Hensyn til hans Stilling til Kirken; jeg troer ikke man kan komme til at fordrø noget andet Beviis, naar man ikke vil gaae til at bedømme hans aandelige Tilstand, hans Tanke og indre Væsen, hvilket, som bekendt, intet Menneffe kan gjøre. Der staaer tillige i Lovforslaget, at Bedkommende for at være valgberettiget og valgbar skal føre „et uberygtet Liv“. Der er allerede gjort opmærksom paa det Jarlige i denne Sætning; den kan ikke blive staaende, naar jeg skal give min Stemme til Loven; thi hvilken Anledning vil det ikke give til de meest uhyggelige Afgjørelser? Efter § 8 er det Præsten og 2 Medlemmer af Menighedsraadet, der skulle afgjøre, om den Paagjældende fører et uberygtet Liv. Der maa vel ikke føres nogen Discussion om dette Spørgsmaal, naar det oplæstes, men er det ikke det Alleruhelbigste for Bedkommende? Naar

Nogen siger, at en Mand ikke fører et uberygtet Liv, maa den Paagjældende selv ikke komme tilstede og Spørgsmaalet ikke komme under Forhandling, og han er saaledes aldeles prisgiven til enkelte Menneffers Forgodtbefindende. Jeg mener, at man her maa holde sig til Grundlovens Bestemmelse om uberygtet og til Valglovens Forklaring af, hvad der forstaaes derved. Saaledes opfattet, kunde der ikke være nogen Betænkelighed ved at optage Bestemmelsen. Valglovens § 2 siger: „Ingen kan anses som uberygtet, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling“. Naar man derfor sætter „uberygtet Mand“ og i Klamme citerer Valglovens Forklaring, troer jeg, at Faren er fjernet. Der er i § 8 den Bestemmelse, at Ingen kan være valgberettiget, medmindre han selv forlanger sig optaget paa Valglisten. Denne Bestemmelse fremkom ogsaa i den grundlovgivende Forsamling med Hensyn til Valgene til Folkethinget, men blev senere opgivet; jeg troer ogsaa, den maa opgives her. Jeg troer, at ligesaa fuldt som Sogneforstandersfaberne kunne udfærdige Listerne over de Valgberettigede til Folkethinget, kunne Menighedsraadene, naar de ere dannede, opføre de Valgberettigede i kirkelig Henseende; dette vil ingen Vanskeligheder have, og jeg mener derfor, man maa holde derpaa. Der er i § 22 gjort Skridt til at give Menighedsraadene en Indflydelse med Hensyn til Ansættelsen af Præster. Jeg har stadig været af den Mening, at man i den Henseende ikke skal tage imod Noget, som kun seer ud som en Deeltagelse i Raldelsen af Præsterne; naar det ikke betyder Noget, maa man hellere undvære det. Foruden hvad der er gjort opmærksom paa af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning), at det ikke kan være de øvrige Sognebeboere, der ikke høre til Menigheden, ligegyldigt, hvem der bliver Præst, da de ogsaa have meget med ham at gjøre, maa jeg tillige mene, at den hele Bestemmelse betyder Intet; det skulde ialtfald være Slutningen, hvor der staaer, at Menighedsraadet maa kunne udfylde en Trediedeel af Ansøgerne, dog ikke flere end Tre; men jeg seer dog ikke, hvad det egentlig kan føre til. Der er givet 14 Dage til Overveielse, efterat Ansøgningerne